

Vědci založili Stínovou vědeckou radu Národního parku Šumava

Bývalí členové zrušené vědecké sekce Rady Národního parku Šumava a další přední čeští vědci a odborníci, kteří se oblastí Šumavy zabývají, založili Stínovou vědeckou radu Národního parku Šumava (NPŠ). *„Vědecká komunita z univerzit, a Akademie věd ČR bude od nynížška podrobně a kriticky analyzovat veškeré kroky týkající se ochrany přírody v NP Šumava. Naším prvním cílem je pokusit se zabránit neadekvátnímu plánu kácení v bezzásahových zónách, které předložilo vedení NP Šumava ke schválení ministerstvu životního prostředí“* řekl doc. RNDr. Jakub Hruška, CSc., předseda nově vzniklé Stínové vědecké rady NPŠ.

Stínová vědecká rada NPŠ vychází při koncipování svých postojů a názorů ze zásad, že ochrana přírody a krajiny je podle zákona č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, veřejným zájmem. Veškeré využití národních parků musí být podřízeno zachování a zlepšení přírodních poměrů a musí být v souladu s vědeckými a výchovnými cíli.

Stínová vědecká rada NPŠ také upozornila na protiprávnost opatření plánovaných PhDr. Janem Stráským. Podle zákona o ochraně přírody a krajiny veškeré plány a záměry, které by mohly samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit území soustavy Natura2000 (například i záměr kácení v prvních zónách národních parků a zasahování proti hmyzím škůdcům), podléhají povinně preventivně prováděnému odbornému hodnocení vlivů na tato území a na stav jednotlivých druhů a ekosystémů. *„Správa národního parku musí zajistit, aby nedocházelo při managementu chráněného území Natura 2000 k vyrušování druhů a ohrožování a poškozování jejich biotopů a přírodních stanovišť. Tyto povinnosti sleduje Evropská komise a jsou vymahatelné vůči ČR Soudním dvorem EU,“* varuje doc. JUDr. Vojtěch Stejskal, Ph.D. z Právnické fakulty Univerzity Karlovy, který je také členem Stínové vědecké rady NPŠ. *„Pro rozhodování Správy národního parku ve věcech zachování či zlepšení stavu národního parku a při hospodaření v něm, včetně opatření na zabezpečení území před nepříznivými vlivy, je pro Správu NP závazný plán péče o národní park. Povinnost zpracovat tento koncepční nástroj ochrany přírody zákon ukládá ministrovi životního prostředí. V současné době NP Šumava však žádný plán péče nemá,“* dodává Stejskal.

Vědci také konstatovali, že současná situace v NPŠ není pro toto území nezvyklá a příroda se s ní nejlépe vypořádá sama, stejně jako tomu prokazatelně bylo i v minulosti. *„Na Šumavě docházelo v posledních minimálně 3000 letech k opakovaným disturbancím smrkových porostů a to s periodou přibližně 180 let. Tato perioda odpovídá době, kdy mladý smrkový porost vyrostl a stane se citlivým na bořivé účinky větru, stejně jako je v něm akumulován dostatek potravy pro masivní gradaci lýkožrouta*

smrkového. Klimaxová horská smrčina je dobře adaptována na takový periodický rozpad,“ říká Ing. Karel Matějka, Information and Data Systems, člen Stínové vědecké rady NPŠ.

Stínová vědecká rada však NPŠ upozorňuje, že v pufrčním pásmu, na styku s bezzásahovým územím jsou zásahy dle zásad přírodě blízkého hospodaření potřebné. Spadá sem i ochrana lesa proti kůrovcům, jako preventivní opatření na ochranu hospodářských lesů v okolí NPŠ. *„Správa NP Šumava však v minulých letech upřednostňovala před používáním lapáků méně efektivní feromonové lapače. Pokud byly využívány lapáky, pak jen ve výrazně menší míře a téměř výhradně na zachycení jarní (přezimující) generace. Lapáky dalších sérií byly přikacovány v zanedbatelném počtu,*“ říká RNDr. Petr Doležal, Ph.D. z Entomologického ústavu Akademie věd ČR.

Přírodovědci i odborníci zabývající se lesnictvím se shodují v tom, že plánované těžební zásahy a rozvoj konzumní (tzv. tvrdé) turistiky v oblastech, kde se po kůrovcových kalamitách rodí nová přírodě blízká stanoviště, zlikvidují vše, co ještě stojí za ochranu. *„V konečném účtování můžeme ztratit nejen unikátní přírodní bohatství. Zkrátka může přijít i mnoho drobných místních podnikatelů. Velké investice budou přicházet zvenčí a tam budou mizet i zisky z masivní turistiky,*“ říká doc. RNDr. Jakub Hruška, CSc.

Více informací:

Bc. Markéta Hrežíková

E-mail: marketa.hrezikova@prf.jcu.cz

Tel.: 737 908 851